

PODPORA MLADIM PRI IZBIRI POKLICA IN PROMOCIJA VREDNOSTI OBRTNIH IN STORITVENIH POKLICEV – POKLICNI KOMPAS

Kratek naslov projekta: POKLICNI KOMPAS

Prijavitelj projekta: Območna obrtno podjetniška zbornica Ravne na Koroškem

Partnerji: Ljudska univerza Ravne na Koroškem, Zavod za mlade, zavod za ozaveščanje, družabnost, razvoj, izobraževanje in vizijo mladih, Prevalje, A.L.P. Peca, podjetje za razvoj in trženje produktov Mežiške doline, d.o.o.

Vrednost projekta: 49.995,27 €

Vrednost sofinanciranja (ESRR): 39.996,22 €

Izvedba projekta: 1. FAZA: 1. 3. 2025 – 31. 8. 2025

2. FAZA: 1. 9. 2025 – 30. 9. 2026

Ozadje projekta

Gospodarska podoba Mežiške doline se je v zadnjih nekaj letih izboljšala, kar se kaže v vedno večji zaposlenosti prebivalstva in izredno nizki brezposelnosti. Zaradi še vedno (pre)nizkih plač, ki so pod slovenskim povprečjem, je za območje značilna precejšnja dnevna mobilnost zaposlenih v večje kraje izven regije in tudi v sosednjo Avstrijo, ki je med najbolj pogostimi cilji dnevnih ekonomskih migrantov.

Gospodarstvo v dolini se sooča z vedno večjim pomanjkanjem kadrov, vse več je deficitarnih poklicev. Pomanjkanje delavcev se beleži v praktično vseh dejavnostih, še posebej pa v storitvenih in obrtnih poklicih. Vedno več otrok se vpisuje v gimnazijo in podobne splošne programe, manjša pa se vpis v tehnične in predvsem v obrtne poklice. Po opažanju obrtno-podjetniške zbornice in obrtnikov, se je v preteklosti zgodilo razvrednotenje obrtnih poklicev. Mladina se za te poklice ne odloča iz različnih razlogov, v prvi vrsti pa je krivo slabo poznavanje poklicev in možnosti za kariero v obrtnih poklicih. Za slabo informiranost so krivi tako predstavniki izobraževalcev, starši in do določene mere tudi delodajalci. Potrebne so aktivnosti za načrtno poklicno usmerjanje mladih v obrtniške, storitvene in druge deficitarne poklice.

Sestava partnerstva in vloga partnerjev v projektu:

Vodilni partner (VP) - Območna obrtno podjetniška zbornica Ravne na Koroškem nadaljuje tradicijo leta 1978 ustanovljenega Obrtnega združenja občine Ravne in vseh nadaljnjih oblik združevanja podjetnikov in obrtnikov Mežiške doline. Je stanovska, strokovna in nestrankarska organizacija, ki zastopa interese obrtnikov in skrbi za njihov ugled in razvoj. Zaradi svoje vloge ima OOOZ Ravne dober vpogled v potrebe svojih članov in tudi na splošno stanje gospodarstva v dolini. Po opažanju OOOZ in obrtnikov, se je v preteklosti zgodilo razvrednotenje obrtnih poklicev. Mladina se za te poklice ne odloča iz različnih razlogov. V prvi vrsti je to slabo poznavanje poklicev in možnosti za kariero v obrtnih poklicih. Zato je OOOZ Ravne dala pobudo za izvedbo projekta in v partnerstvo, kot vodilni partner, združila relevantne partnerje z območja Mežiške doline, ki lahko konkretno doprinesejo k izboljšanju stanja.

OOOZ Ravne na Koroškem bo, pod mentorstvom partnerja A.L.P. Peca, vodila in koordinirala projekt (DP1) oz. delo projektne ekipe, sodelovala bo pri izvedbi vseh delovnih paketov, konkretno pa bo prevzela skrb za izvedbo **DP3: Organizacija in izvedba prvega sklopa v okviru Programa za poklicno usmerjanje mladih – »O poklicih malo drugače...«**

Projektni partner 1 (PP1) - Ljudska univerza Ravne na Koroškem že dobrih 65 let gradi svoje poslanstvo v izobraževanju odraslih na Koroškem, še posebej v Mežiški dolini. Odraslim in mladini omogoča izobraževanje, ki temelji na kakovosti in funkcionalnosti pridobljenega znanja. Njihove organizirane dejavnosti gradijo na vseživljenjskem učenju v vseh starostnih obdobjih in na tem, da udeležence spodbujajo, izpopolnjujejo in delajo močnejše v znanju na vseh ravneh. Partnerstvu so se pridružili zato, da bodo s svojim strokovnim znanjem doprinesli k načrtovanju programa za podporo mladim pri odločanju za poklic in ga delno tudi izvajali. Partner bo sodeloval pri vseh delovnih paketih, njegova glavna naloga in prispevek pa bo izvedba **DP4: Testiranje poklicnih**

interesov mladih v Mežiški dolini s pomočjo Hollandovega testa Za izvajanje Hollandovega testa imajo zaposleni dve usposobljeni svetovalki.

Projektni partner 2 (PP2) - Zavod za mlade Prevalje

Zavod za mlade Prevalje, zavod za ozaveščanje, družabnost, razvoj, izobraževanje in vizijo mladih oziroma, kot ga radi kličemo, zavod ODRiV je mlada neprofitna organizacija na področju mladih, ustanovljena januarja 2023. Prizadevajo si za karierno opolnomočenje, politično ozaveščanje in spodbujanje družbene odgovornosti med mladimi. To počnejo skozi interaktivne delavnice na osnovnih in srednjih šolah, s katerimi skušajo mladim približati teme, o katerih sicer ne slišijo dovolj. Delo zavoda zajema karierne, politične, ekonomske, finančne in družbeno-koristne vsebine, s katerimi želijo mlade opolnomočiti in jih okrepiti s kompetencami, ki jih ne dobijo v šolah. Teme mladim predstavljajo tudi prek družbenih omrežjih in tedenskih prispevkih na spletni strani zavoda. S projektom Karierni sejem, ki ga organizirajo s Klubom koroških študentov in GZS Območno zbornico Koroška mladim iz celotne Koroške predstavljajo izobraževalne, zaposlitvene in širše karierne možnosti v regiji. Zavod si prizadeva ustvariti vzpodbudno okolje, kjer se mladi lahko razvijajo, izražajo svoje ideje ter aktivno vključujejo v družbo. Partner bo sodeloval pri izvajanju vseh delovnih paketov, predvsem pa bo poskrbel za izvedbo **DP5: Organizacija in izvedba »Senčenja« (Job shadowing) za dijake Gimnazije na Ravnah in Srednje šole Ravne na Koroškem.**

Projektni partner 3 (PP3) - A.L.P. Peca d.o.o.

Razvojno podjetje A.L.P. PECA d.o.o. je v svoji opredelitvi nevladna in neprofitna organizacija. Je podjetje za razvoj in hkrati celovit servis za občane, podjetnike, podjetja, inštitucije in lokalne skupnosti. Delo podjetja je usmerjeno v prepoznavanje in spodbujanje razvojnih priložnosti v okolju in zagotavljanje ponudbe storitev na področju podjetniškega svetovanja, projektnega vodenja, pridobivanja finančnih sredstev iz nacionalnih in EU virov ter informiranja vseh ciljnih skupin prebivalcev. Razvojni center A.L.P. Peca je bil ustanovljen pred 30 leti in je v regiji in širše prepoznan kot razvojni element trajnega ter inovativnega napredka. Svetovalne ter informativne aktivnosti za uporabnike opravlja na podlagi dobrega poznavanja razmer v regiji in strokovnega osebja. A.L.P. Peca ima status lokalnega podjetniškega centra že od leta 1997, status svetovalno informativne točke VEM od leta 2005, je vodja konzorcija SPOT svetovanje Koroška od leta 2018, ... A.L.P. Peca bo pomagal vodilnemu partnerju pri vodenju projekta (prenos znanja in izkušenj), predvsem pri koordinaciji aktivnosti. Zaradi dolgoletnih izkušenj s pripravi strategij, programov in akcijskih načrtov in podobnih izvedbenih dokumentov bo prevzel nadzor nad izvedbo **DP2: Priprava programa za podporo mladim pri odločanju za poklic - poklicno usmerjanje mladih v Mežiški dolini.** Zaradi dolgoletnih izkušenj z izvajanjem projektov različnih vsebin, bo ALP Peca prevzel tudi skrb za **DP6: Promocijske aktivnosti, ter informiranje in obveščanje javnosti o aktivnostih projekta.** Sicer pa bo aktivno sodeloval tudi pri načrtovanju in izvedbi ostalih aktivnosti projekta.

Cilji projekta

Namen projekta je podpora gospodarstvu z aktivnostmi za usmerjanje mladih v poklice, ki jih naša dolina potrebuje v smislu usklajevanja ponudbe in povpraševanja ter povrniti ugled, vrednost in pomembnost obrtnim in storitvenim poklicem.

Specifični cilj 1: Skozi aktivnosti partnerstva podpreti mlade pri odločanju o poklicu in usmerjanje mladih v obrtniške, storitvene in druge poklice potrebne v gospodarstvu Mežiške doline.

Specifični cilj 2: Dvigniti nivo poznavanja obrtnih in storitvenih poklicev v smislu povrnitve pozitivne vrednosti in prepoznavnosti tovrstnih poklicev..

Aktivnosti projekta

DP1: Koordinacija in vodenje ter nadzor nad izvajanjem projekta - odgovorni nosilec DP1 je OOO Ravne na Koroškem.

A1: Vzpostavitev in delovanje projektne skupine – udeležba na sestankih v živo in koordinacijskih zoom sestankih, vodenje dokumentacije o izvajanju projekta, spremljanje izvedbe aktivnosti, sprotno preverjanje doseganja rezultatov ter poročanje. Priprava vmesnih in končnega poročila o izvedbi projekta. Finančno spremljanje izvajanja projekta.

DP2: Priprava programa za podporo mladim v Mežiški dolini pri odločanju za poklic in koordinacija za izvedbo programa - odgovorni nosilec DP2 je A.L.P. Peca d.o.o.

A2: Priprava programa za podporo mladim pri odločanju za poklic (vsebinski sklopi I., II. in III.) skupaj s predlogom Akcijskega načrta za izvedbo.

A3: Koordinacija za izvedbo programa znotraj partnerstva, s šolami in s podjetji v Mežiški dolini za izvedbo Programa:

- I. in II. sklop se izvede na petih OŠ v Mežiški dolini (Predavanje in delavnice »O poklicih malo drugače« in Hollandov test)
- II. in III. sklop pa se izvedeta na SŠ Ravne in na Gimnaziji Ravne (Hollandov test in Program senčenja)

A4: Promocija projekta/programa:

Priprava predstavitev programa po šolah in priprava/oblikovanje predstavitvenih materialov, oblikovanje slogana, drobni promocijski material za sodelujoče....

DP3: Organizacija in izvedba prvega sklopa v okviru Programa za poklicno usmerjanje mladih – »O poklicih malo drugače...« - odgovorni nosilec DP3 je OOO Ravne na Koroškem.

A5: Izvedba predavanja »O poklicih malo drugače« v 8. razredu na vseh OŠ v Mežiški dolini. Število izvedb na posamezni šoli je odvisno od števila 8. razredov – skupaj v dolini najmanj 8 izvedb po dve šolski uri. Predvidena vsebina predavanja:

- Spoznavanje osnovnih pojmov kot npr: izobrazba, poklic, poklicna pot/kariera, spretnosti in kompetence, deficitarni poklic...
- Povezovanje izobrazbe in poklica, za kaj smo poklic-ani, pot do željenega poklica – katera izobraževalna pot je prava/....
- Poklicna pot je lahko fleksibilna, je nekaj živega, prilagodljivega...
- Predstavitve posameznih poklicev in možnih poti za doseg cilja – poklice, ki jih zanimajo izberejo učenci.
- Evalvacijski vprašalniki.

A6: Izvedba praktičnih delavnic za predstavitev poklica, kot na primer cvetličarja, frizerja, natararja, kovinarja, ... Predstavitve petih poklicev pri izbiri katerih sodelujejo učenci OŠ, ki se potem tudi prijavijo za udeležbo na delavnici. Vsaka delavnica poteka najmanj dve šolski uri. Po zaključku delavnice udeleženci izpolnijo evalvacijski vprašalnik.

A7: Vzpostavitev in delovanje mentorske skupine pri OOO Ravne

V mentorsko skupino bomo vključili 5 do 10 podjetnikov/obrtnikov, katerih naloga bo sodelovati pri pripravi in izvedbi delavnic za mlade po šolah. Njihova vloga v projektu bo predvsem svetovanje projektni skupini glede promocije obrtnih in storitvenih poklicev. Sodelovali bodo tudi pri predstavitvi poklicev na šolah in pri izvedbi delavnic za predstavitev poklicev.

DP4: Testiranje poklicnih interesov mladih v Mežiški dolini s pomočjo Hollandovega testa - odgovorni nosilec DP4 je Ljudska univerza Ravne na Koroškem.

Vprašalnik Hollandovega testa za načrtovanje izobraževalne in poklicne poti je namenjen mladostnikom starim nad 13 let oziroma vsem odraslim. Uporablja se kot pomoč pri odločanju za nadaljevanje šolanja, pri odločanju o ustrezni zaposlitvi, pri prekvalifikaciji in pri načrtovanju razvoja kadrov ter reševanju kadrovskega problema. Vprašalnik kaže poklicne in posredno izobraževalne interese oziroma omogoča načrtovanje kariere na podlagi Hollandove teorije kariere – RIASEC-teorije.

Izvajanje testa lahko opravlja izključno strokovno usposobljena oseba. Partner Ljudska univerza Ravne na Koroškem ima za to usposobljena dva svetovalca, ki sta se usposabljalna na Centru za psihodiagnostična sredstva.

A8: Izvedba testiranja učencev 8. razredov na petih osnovnih šolah v Mežiški dolini

Skupinski del izvedbe – v dveh šolskih urah se izvedejo aktivnosti:

- predstavitev vprašalnika,
- učenci napišejo vsaj tri poklice, o katerih premišlujejo v zvezi s prihodnostjo, nato s pomočjo knjižice Abecedno iskalo poklicev za vsak navedeni poklic poiščejo trimestno šifro,
- reševanje Hollandovega testa (cca pol ure).

- učenci seštejejo svoje točke pri testu,
- učence se povabi na individualno svetovanje, če želijo.

Individualni del: učenec/učenka in svetovalka LURA – na vsaki šoli bo ponujen termin za individualno svetovanje, ki je lahko na primer v času razrednih ur ali v kakšnem drugem terminu – odvisno od dogovora s šolo. Število ur na posamezni šoli se opredeli na podlagi izraženega zanimanja.

Vsebina individualnega pogovora - interpretacija vprašalnika:

- pregled rezultatov testa in določitev šifre,
- razlaga osebnostnih tipov, ki ustrezajo dobljeni šifri,
- zanesljivost in konsistentnost šifre,
- pregled poklicnih želja in izračun ujemanja s šifro (skladnost).
- s pomočjo knjižice Abecedno iskalo poklicev poiščejo poklice, ki ustrezajo njihovi šifri.
- informiranje o srednješolskih programih.

A9: Izvedba testiranja dijakov Gimnazije in Srednje šole Ravne na Koroškem.

Izvedba za dijake je prav tako razdeljena na skupinski in individualni del, vendar je sama vsebina prilagojena starosti udeležencev. Skupinski del traja cca dve šolski uri, za izvedbo individualnega svetovanja pa se prav tako dogovorimo s šolo oz. posameznimi dijaki.

DP5: Organizacija in izvedba »Senčenja« (Job shadowing) za dijake Gimnazije na Ravnah in Srednje šole Ravne na Koroškem - odgovorni nosilec DP5 je Zavod za mlade Prevalje.

Senčenje ali Job shadowing je proces, pri katerem posameznik (učenec, dijak, študent, ..), opazuje nekoga, ki opravlja določeno delo, z namenom, da pridobi vpogled v naravo dela, naloge in delovno okolje. Gre za pasivno učenje, kjer "senčilec" spremlja vsakodnevne aktivnosti izkušenega delavca v realnem delovnem okolju, brez neposrednega vključevanja v delo. Ciljna skupina so dijaki srednjih šol na Ravnah, stari med 15 in 19 let, ki se zanimajo za specifične poklicne poti in si želijo pridobiti izkušnje iz prve roke.

Udeležencem bomo tako omogočili vpogled v različne poklice s pomočjo opazovanja profesionalcev v njihovem delovnem okolju. To jim bo pomagalo pri boljšem razumevanju že izbranih poklicev ali pa pri lažjem izbiranju nadaljnje izobraževalne/pokline poti. Vsekakor pa bo udeležencem ta izkušnja v pomoč pri lažjem odločanju glede njihove prihodnosti.

A10: Sodelovanje s srednjimi šolami in podjetji v Mežiški dolini

- Predstavitev projekta na obeh srednjih šolah na Ravnah in določitev kontaktnih oseb oz. koordinatorjev za izvedbo senčenja.
- Povabilo podjetjem in identifikacija podjetij in organizacij iz različnih sektorjev, ki so pripravljena sodelovati v projektu Vključitev podjetij
- Informacijski sestanki na katerih se projekt predstavi podjetjem in se jih seznanijo z namenom in potekom senčenja, določitev mentorjev, v podjetjih, ki bodo dijakom omogočili vpogled v njihov delovni dan.
- Po zaključku senčenja bodo mentorji v podjetjih podali povratne informacije, ki jih bomo zbirali z namenom izboljšanja prihodnjih izvedb.
-

A11: Izvedba projekta senčenja za najmanj 10 dijakov Ravenskih srednjih šol.

Predpriprava za izvedbo

- izdelava predstavitvenega letaka za dijake, vzpostavitev Google obrazca za prijave dijakov, izvedba informativnih sestankov na obeh šolah.
- Prijavni obrazec vsebuje naslednje elemente: osebni podatki, motivacijsko, izbira poklicnega področja, pretekle izkušnje.
- Srečanja s sodelujočimi podjetji in dogovor o poteku senčenja.
- Organizacija za večje skupine dijakov, ki bodo v istem podjetju

Izvedba senčenja:

- Senčenje bo potekalo od enega dneva do enega tedna, odvisno od dogovora med podjetjem in dijakom. Daljše senčenje bo omogočilo bolj poglobljen vpogled v delovne procese in večje možnosti za interakcijo z različnimi vidiki poklica.
- Razporeditev dijakov po podjetjih: analiza prijav, komunikacija z dijaki (po razporeditvi bodo dijaki obveščeni o podrobnostih senčenja, vključno z imenom podjetja, kontaktnimi podatki mentorja, datumom in časom začetka senčenja ter morebitnimi dodatnimi navodili)

- Priprava dijakov in mentorjev: informiranje/priprava dijakov pred odhodom v podjetje, priprava/informiranje mentorjev v podjetju glede dijakov, ki pridejo k njim.

Spremljanje in podpora med senčenjem:

- Vsak dijak bo imel dodeljeno kontaktno osebo, ki bo na voljo za vprašanja ali morebitne težave, ki bi se pojavile med senčenjem.
- V procesu senčenja bo vzpostavljena redna komunikacija med mentorji in organizatorji projekta, da se zagotovi nemoten potek aktivnosti in hitro reševanje morebitnih izzivov.

Zaključek senčenja

- Zbiranje povratnih informacij od dijakov in mentorjev (evalvacijski vprašalniki)
- Poročilo o senčenju: Na podlagi zbranih informacij bo pripravljen končni povzetek senčenja za vsakega dijaka, ki bo vseboval ključne izkušnje, pridobljene veščine in predloge za nadaljnji razvoj.
- Organizacija zaključnega sestanka za delitev izkušenj in zaključkov.

DP6: Promocijske aktivnosti, ter informiranje in obveščanje javnosti o aktivnostih projekta - odgovorni nosilec DP6 je A.L.P. Peca d.o.o.

Z raznimi promocijskimi aktivnostmi bomo zagotavljali prepoznavnost projekta in skrbeli za obveščenost širše javnosti doseženih ciljih in rezultatih projekta.

A12: Izvajanje promocijskih aktivnosti:

- Oblikovanje logotipa in celostne grafične podobe projekta.
- Priprava in objava informacij o projektu in sofinancerju na spletnih straneh projektne partnerjev,
- aktivna uporaba družbenih omrežij vseh vključenih partnerjev (npr. Facebook, Instagram) za širjenje informacij o aktivnostih projekta.
- Priprava člankov za lokalna glasila.

Rezultati projekta

1. 200 mladih vključenih v program za informiranje in opolnomočenje mladih za lažje odločanje o nadaljnjem izobraževanju in željenem poklicu.
2. Vzpostavljena mentorska skupina za promocijo obrtnih in storitvenih poklicev pri OOO Ravne